

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egyes évről 10 L. — kr.
 Felvétel 5 " — " "
 Négyedévről 2 " 50 " "
 Egy hónapra 1 " — " "
 Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ**

Hirdetési díj:
 Egy hasábos petit sorost 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többször
 Hirdetések alkú szerint jutányos áron vetetnek fel. Helyez-dő min
 den külön beiglatásért 30 kr.

A bécsi nuncziatura.

A közelmúlt napokban Bécsben jár-
 ván, alkalmam volt egy kiváló osztrák
 politikussal beszélgetni a jelen helyzet-
 ről, és miközben véleménye felől kérde-
 zősködtem a jövőndő politikai helyzetet
 illetőleg, oly dolgoknak jutottam tudom-
 mására, melyek épp oly nagy mérték-
 ben leptek meg, mint amennyire meg
 is döbbenettek. Meglepett az az őszin-
 teség, melylyel az osztrák politikai és
 parlamenti élet e különösége a helyzetről
 nyilatkozott, és megdöbbenettek azok
 az adatok, melyeket leplezetlenül rendel-
 kezésemre bocsátott, és melyek mig
 egyrészt hü képét tárják föl Ausztria
 ziláltságának, másrészt elárulói annak
 az összeesküvésnek, melynek semmi más
 célja nincs, mint hogy Magyarországot
 lángba borítsa és belekeresse egy új
 forradalomba.

Amióta sorsunk Ausztriához fűzött
 bennünket, egy pillanatig se áltattuk
 magunkat azzal, hogy ebben az össze-
 visszaragasztgatott állapotban a bé-
 kében hűséges barátira, a háboruban
 megbízható fegyvertársra tettünk szert.
 De sorsunk közösségénél, haladásunk
 azonos irányánál fogva elvárhattuk azt,
 hogy nem fogjuk soha velünk szemben
 találni azt a szerencsétlen országot,
 melynek, mint most kezd kitűnni, mi se
 voltunk igaz barátai, hanem szükséges

támaszai. Odaállítottak bennünket egy
 dűledező, omladozó fal alá, és nem
 mozdulhattunk, attól való féltünkben,
 hogy estében minket zúz agyon legelőbb.
 De azt az egyet mégse hittük, hogy
 amikor az újabb szövételkezésnek, illetve
 a régi megújításának ideje el fog ér-
 kezni, hogy akkor, ahelyett, hogy eddig
 nyújtott szolgálatainkért megkapnók a
 jól megérdemelt elismerést, hogy akkor
 nem is nyílt, hanem orozva gyilkoló
 ellenségként fogjuk magunkkal szemben
 találni ezt az önmagával tehetetlen,
 elzúlló országot.

Nem akarom hosszú kommentárral
 kísélni azt az előadást, melyet osztrák
 ember szájából hallottam. Adom azt a
 maga leplezetlenségében, utána csak arra
 az egy következtetésre jutva, hogy a
 fenyegető veszedelem ellenében okvetel-
 lenül tennünk kell valamit.

— Ausztriáról, mint országról —
 szólt az osztrák politikus, ne is beszél-
 jen. Az nem létezik. Még földrajzi fogal-
 lomnak is csaknem elképzelhetetlen az
 a girbe-görbe vonalak által határolt
 mappadarab, melyet Ausztriának nevez-
 nek. Hát még tényleg létező állammak?
 Hol van itt az a nép, hol van itt az a
 párt, mely Ausztriát föntartsa? Én a
 német párthoz tartozom, és mint párt-
 programokat kijelenthetem, hogy mi
 nem vagyunk államföntartó párt. Mi
 tisztán nemzetiségi párt vagyunk, mely-

nek célja az, hogy nemzetiségünket,
 nyelvünket, fajunkat föntartsuk. Ez any-
 nyira kardinális pontja a mi politikai
 hitelünknek, hogy Ausztriának fönma-
 radása vagy elpusztulása teljesen kö-
 zönbös ránk nézve, ha csak mi németek
 maradhatunk.

És így vannak a csehek. Csakhogy
 mig minket hochdeutsch tendenciákkal
 vádolnak, a cseheknek nem vetik szem-
 mukre terjeszkedési vágyukat, hogy min-
 ket teljesen abszorbeálni akarnak, hogy
 egy nagy Csehországról álmodoznak, és
 a mellett épp oly szívóssággal ragasz-
 kodnak faji jellegükhöz, nyelvükhöz, mint
 mi. Sőt kimondhatom nyíltan, ha Ausz-
 tria beléletében valami nagy átalaku-
 lás fog történni, az csak a cseheknek
 leend javára, a minihogy több létjogo-
 sultsága is van egy nagy Csehországnak,
 mint egy mozaikszerűen összerakott
 gyöngye kis Ausztriának. Mert a szlové-
 nek sok fajtája se képes egy erős álla-
 mot alkotni. Azokat is annyira igénybe
 veszi a más szokásu, más nyelvű, más
 temperamentumu népekhez való lekötöt-
 tésük, hogy a saját legprivátabb érde-
 keik védelmezése közben egy percnyi
 idejük se jut arra, hogy az állam fön-
 tartása érdekében egyetlen lépést is te-
 hessenek.

Szinte csodálatos, hogy ez az
 Ausztria immár három évtized óta áll
 közösiügyes viszonyban Magyarországgal.

Kereszt a magasban.

— A Debreczeni eredeti tárczája —
 Iria: **Gallovich Jenő.**

Csunya, nedves, ködös idő. A szürke,
 piszkos színű köd olomszárnyakkal nehezedik
 a házakra. Az égboltozatot komor, sötét felhők
 borítják, hatalmas, megnyirbált, egyenetlen
 szárnyaikkal lomhán terjeszkedve széjjel min-
 denfelé.

A csipős hideg őszi szél boszorkánytán-
 czót járva, zugva, élesen füttyölve söpri végig
 az üres, néptelen utcákat. Sűrű, apró cseppek
 oda-oda ütődnek az ablaküveg táblájához s
 lassan szétfolynak azon. Monoton, unalmas
 hangja azonban álomba ringatja lelkemet s ál-
 modni enged egy szomorú »bus történetről«,
 egy ifju, fehérarcu leányka szerencsétlen tör-
 ténetről.

Szegény Jolánka! — úgy áll itt lelki
 szemem előtt: hogy szinte érezni vélem ked-
 vencz virágja, a fehér orgona-virág édes il-
 latát.

A forró juliusi napok elől menekülve,
 Svájez óriási sziklákkal, erdővel borított,
 hegyek közé dugott világhírű, de csendes kis
 furdőjébe utaztam.

Dél volt, a mikor megérkeztem. Szobám-
 ba érve, rögtön átöltözködéshez fogtam s pár
 pillanat múlva a széles, vastag szőnyegekkel
 fedett lépcsőkön haladtam lefelé a nagy ebéd-
 lőbe.

A hűvös márvány lépcsőkön futva le,
 magyarországi ismerősökkel találkoztam. Mann
 Adám, egy bácskai földbirtokos nevével, ki le-
 anyának kedvéért jött Svájez erdős sziklás
 hegyei közé.

Együtt mentünk be az étterembe. A ma-
 gas termetű, gyönyörű leány nehéz, sötétvörös
 ruhájában elragadó volt s ostobának kellett
 volna lennem, ha a felénk forduló kíváncsi
 tekintetekből nem vettem volna azonnal ki,
 hogy a leány, kinek ruhájából bódító édes illat
 szállott széjjel, páratlan szépségével minden-
 kit elbájolt.

Az ebéd hosszú ideig huzódott. A leány
 hosszú vékony kezeivel szótlanul csipkedte a
 jardinetteből a száraz szőlőszemeket, a feltört
 papírhéju édes mandulákat s nekem ez idő
 alatt volt alkalmam őt meghámulni s elmeren-
 geni első találkozásunk felett.

A múlt év május havában Abbáziában
 láttam őket először. Különös magaviselete ál-
 tal, mely a kies tengeri furdőbe mulatni, élvezni
 jött többi lányokétól teljesen elütő volt, vonta
 magára figyelmemet.

Kerülte a társaságot, a zajt, a fényt s a
 helyett egyedül bujkált a csendes, zajtalan,
 ormótlan nagy hegyek, örökzöld fenyvesek
 között.

Gyakran leptem meg kirándulásaiban:
 nem egyszer láttam, a mint kora reggel, a
 mikor még nem találkozhatott senkivel sem,
 lassu léptekkel ment a tengerpartra s elme-

rengve nézte a végtelen vizet, amely óriási
 tajtékzó hullámokat dobott a partra. A bősé-
 hullánok zugva törtek meg a sziklákon, ma-
 gasan csaptak ki a partra, amelynek fehé-
 homokja szomjasan nyelte el a zöldes piszkos
 vizeseppeket.

Máskor ismét a nap felkelésében gyö-
 nyörködött. Tágra nyitott szemekkel bámulta,
 amint a sötét felhők vérvörössé, majd halvány
 sárgává változnak, de a mikor a nap teljesen
 feljött forró sugarait lövelve széjjel a tájon s
 a vendégek zajosan kacagva jelenté meg a
 tegnap elhagyott márvány-asztaikánál, akkorra
 ő rendesen eltűnt.

Egy gyönyörű napot ígérő hajnalban sü-
 rű lombos fák árnyában a finom homokkal
 beszórt uton sétáltam egyedül.

A leány különös magaviselete felett töp-
 renkedtem. Keserűséggel töltött el, a mikor
 láttam, hogy nemcsak másokat, de engem is
 kerül s hogy ha neha-néha köszöntöm, üd-
 vözléseimet csak hidegen, csak fejbólintással
 viszonzozza. Vágytam hallani hangját, ezüst
 csengésű üde kacagását, epedtem az egész
 leányért, kinek tisztá, mély tűzű fekete sze-
 meiből egyedül veltem kiolvashatni —jövendő
 boldogságomat.

A pavillon előtt a furdőorvossal talál-
 koztam. Középtermetű emberke volt, szürkülő
 hajjal, de még mindég finoman és előkelően
 öltözködve. Legalább gondosan kiborított ar-
 cza, korához nem illő világos öltözéke, a

És ha önök ezt a viszonyt föntartották csupa lojalitásból, — mert hisz a negyvennyolczas események után nagyon kényes az önök helyzete — nem habozom kimondani, hogy mi érdekből tartottuk fönn. Nekünk nagyobb szükségünk van önökre, mint önöknek ránk. Önök egy fejlődő nemzet, mely halad a maga kijelölt útján, mi egy tehetetlen tömeg, mely a levegőben is szalmaszál után keres, melybe kapaszkodhassék. Most önök e szalmaszál, csak hogy most úgy érezzük, hogy nem bele kell kapaszkodnunk, hanem föl kell gyujtanunk ezt a mentőeszközt.

Látja kérem ezeket a fényes üzleteket — a Kärnthner-strassen sétáltunk végig — ezeket mind be fogják zárni, ha egyszer Ausztria és Magyarország közt fölállítják a vámsorompókat. Bécsnek ipara és kereskedelme egyszerre a tönk szélére jut, a mint a vámközösség megszűnik. Ezt itt jól tudja mindenki, de tudja azt is, és azt a legmagasabb köröktől a legalsóbb néprétegig mindenki érzi, hogy Magyarországgal az új kiegyezés létre nem jöhet. Amit a tárgyalásokról irnak, beszélnek, kvótáról, javaslatokról, az mind csak szalmacséplés, a minék értéke kevesebb a semmié. Egy teljesen fölfordult Ausztria törvényes kiegyezést nem köthet egy életerős, fejlődő Magyarországgal, mert éppen az életerőt kellene követelnie ettől, hogy újra talpraállhasson. Erre pedig Magyarország nem hajlandó, legalább szép szerével nem. Kénytelenek vagyunk hát egy törvényen kívüli állapotot teremteni — hisz nálunk az abszolútizmus nem ismeretlen — és ennek védelme alatt igénybe vehetjük a leg-törvénytelenebb eszközöket is.

És ezt meg is kezdtük. Nem csinálunk titkot belőle, hisz előbb-utóbb úgy is ki fog derülni. Az osztrák politikusok állandó összeköttetésben vannak a magyarországi nemzetiségi agitátorokkal

Czéljuk az, hogy az állítólagos elnyomatás alatt amugy is hangosan följajduló nemzetiségeket, oláhokat, tótokat, szerbeket, szászokat föllátsák a magyar állam ellen. Ha aztán belülről kigyullad a veszedelem ü-zke, Ausztriának nem lesz nehéz dolga, hogy följajlott védelme fejében a legnagyobb eredményekre bírja a makacs magyarokat. Az akció fészke a bécsi nuncziatura palotája. Itt találkoznak a feudális vezérek a nemzetiségi kolomposokkal, és ha Magyarországon szét fog robbanni egy bomba, mely kárhuzatos pusztítást végez maga körül, jusson eszébe, hogy ezt a bombát a bécsi nunczius kapujából dobták az önök aranykalászos rónáira, aranytermő bércei közé.

Eddig a beszélgetés. A mi az osztrákoknak hozzánk való érzelmeit illeti, ahhoz semmi szavunk. Ismertük, nem lep meg. De kérdjük, van-e a magyar kormánynak tudomása a Bécsben folyó ezen hallatlan üzelmekről? A közös külügyminiszter tett-e egy szó említést is ezekről a dolgokról? Ha igen tett-e a kormány valami lépést e galád merénylet megállítására? Ha nem, utána fog-e járni a gázságnak, melynek létezését, oly forrásból hallottuk, hogy valódiságáért föltétlenül kezességet vállalunk? Szégyen, gyalázat Ausztriára, hogy becsületes megegyezés helyett ilyen ortámadásra készül. Szégyen, gyalázat Magyarországra, hogy e támadást idejekorán észrevegye. De legnagyobb szégyen Rómára, melynek egy ország tűzbe verbe borításától talán semmi más haszna se volna, csak egy kis péterfilér. Ezt pedig becsületes uton is megkaphatta volna. **G. L.**

A képviselőház ülése.

Rövid, de unalmas ülése volt a képviselőháznak, a melyen a kongrua javaslatnak még hátralevő szakaszait is letárgyalták.

melynek gomblyukából sohasem hiányzott a piros szegfű, arról tetek tanúságot.

Betegeinek a korán való felkelést, mint a mely a gyógyszerészek összes gyógyszerével többet ér, ajánlotta. Szerinte ha már semmi nem használ, akkor a regeli friss, színtesipős hideg fenyvesek felől fakadó balzsamos üde, szennytelen levegő mindig segíteni fog.

Ő maga is mindig korán kelt s miután tudta, hogy a mikor ő rendes sétáját végzi, abban az időben még alszik az egész „Hotel de la Wille“ tehát ha ilyenkor valakit elébe vetett a véletlen, erős meggyőződése volt, hogy az az ember csak mulatni, dőzsölni lehetett oda. Most is szokott sétáját végezni, mikor engem megpillantott. Mosolyogva fejegetett meg már messziről száraz, csontos kezével.

— Megint mulattunk!

Az öreg férfiut, ki egy alkalommal életem mentette meg, ritka különcz-ödései mellett is nagyon becsültem. Melegen raktam meg a kezét.

Vallatni kezdett.

E mondtam neki, hogy miért járok reggelenként egy idő óta a tengerpartra. Bizalmasan bevallottam neki, hogy szerelmes vagyok. E y pillanat egy érzelmet szült lelkemben. A tülevelűfák sötétjébe bujtattott tenyérynél kis kápolnában egy reggeli mise alkalmával lattam először hófehér ruhában Mann Jolánt. Hófehér ruhában, rózsapírban égő

arccal, egybekulesolt kezekkel ott térdepelt az oltár előtt. A zöld lombok között becsilámlott az ég kékje. Világos foltok tanczoltak a szürke falakon. A színes üvegeken át beszűrődő napsugarban oly szomorú jelenség volt a térdepelő kemény fájára hajtott fejével a leány. Nagy fekete szemei oly ártatlanságot, oly istenfélést és oly nagy bánatot fejeztek ki, a mint a fehérre mosott hideg köveken térdepelve imádkozott. Ettől a percztől kezdve szeretni kezdtem a leányt.

— Szegény fiatal ember!

Megdöbbenve álltam meg. Egy kínos érzettől megkapatva, merően néztem az orvosra.

— Ön szán engemet... Miért?

Az orvos eldobta végig égett szivarját s rá gyujtott egy másikra.

— Igyekezék feledoi... A világon a természetben talán sohasem lesznek teremtmények, a melyek minden jó tulajdonságokkal birnának tökéletesek lennének. A nagyon szép viragoknak rendszeren nincs illatuk. Így van ez mindennel, A legtöbb esetben ezek a hibák igen kicsinyek, de van eset, a midőn a természet egy némely teremtményen kegyetlenül bosszulja meg magát.

Az a tisztá, ártatlan istenfélő, bánatos leányka, a kit ön oly végtelenül szeret, — az egy szobor, az egy halott, az egy nagyon nagyon szép virág, a melynek illata ninesen néma...

A 11-ik szakasznál **M a d a r á s z** Imre reflektált Tisza Kálmán tegnapi beszédének azon részére, mely a tuloldalon olyan nagy helyeslést keltett.

Tisza ugyanis azt mondta, hogy minden törvénytétel nélkül mellőzhető volt az illető felekezetek meghallgatása, tehát szülő szerint Tisza tegnap elismerte azt, hogy a felekezetek nem hallgattattak meg.

Az ellenzék a kulturális czélokra fordítandó adófelemelés ellen soha nem volt, de igenis megtagad általános adó felemelést.

A §-ban felvett 5 esztendő nem lehet a kiszámítás helyes, méltányos alapjául venni. — Pedig nagyon is szükséges, hogy helyes alpra fektetessék a jövedelem megállapítása.

Módosítást nyújt be, mely így hangzanék: a 11. §. első pontja helyett ez álljon:

»A földbirtok jövedelme a kataszteri tiszta jövedelem alapján határozandó meg.»

A 11. §. 4. pontját pedig így óhajtja módosítani:

»A felekezeti hatóságokkal együtt a közhatalósági közegek állapítják meg.»

Módosítását ajánlja elfogadásra.

T h a l y Kálmán: Felolvas egy táviratot, mely igazolja, hogy a vidéken nem tekintik oly ridegen a magyar nyelv kérdését, mint a jobboldal tette, mikor szülő erre vonatkozó indítványát elvetette. — Mikszáth a lapjában megtévedetteknek nevezte azokat, a kik indítványa mellett szavaztak, szülő pedig azokat mondja megtévedetteknek, a kik el-lene szavaztak.

Módosítást nem nyújt be, mivel úgy is leszavazzák, hanem a §-t nem fogadja el. (Helyeslés a szélsőbalon.)

A 7. §-nál Györy Elek szólalt fel a következőkben:

Györy Elek: Az általános vitában a miniszter éppen ezt a szakaszt állította oda mint kiegészítőt a felmerült aggodalmakkal szemben s Tisza is erősen hivatkozott rá, hogy ezzel minden aggodalmon segítve van.

Sok bájos esthajnal m-rült fel még ezután illatarban uszott a mező, madár daltól visszhangzott az erdő belseje, de a leányka nem tért többé vissza.

Holdvilágos éj volt. A homályba borult erdőt csak néha-néha reszkette be a hold ezüstös fényle.

Az erdő szélén kicsiny kezeit ökölbe szorítva, lehunyt szemekkel, fehér ruhába öltözött leány ült. A néma leány.

Felidézte emlékébe egész életét, kinjait, boldogtalanságát, szerencsétlenségét. Hogyne lenne boldogtalan, tud érezni, van szíve, van vére. És mégis amit érez, legnehezebb bánatot fájdalmat, szíve sugallatát, forró szenvedélyes véréből fakadó érzelmeit el kell hallgatni, el kell temetnie.

Ha látott valakit, kinek megpillantására szíve hevesebben kezdett dobogni s arca átszellemült az öröm, a kéj, a gyönyör, a boldogságtól, nem volt, ki ezt észre vegye, mindenki elhagyta őt, — senki sem tudta megérteni.

Fájdalmát hogy enyhítse, kereste a magányt. Hajtott, üzte az a kín, a mely belsejében orgiát dul. Napjában százaszor hullatott keserű könyeket, atkozta a sorsot, a mely életét hasonlóná tette a temetőhöz, a melynek halvány sarkövein örökös tél honol. — A míg másnak fény, zaj, öröm: — boldogság, virágzás, élet, — addig ő neki meg sötétség, csend, bánat, keserű zokogás, halál az osztályrésze.

Megtörténhetik azonban, hogy a miniszter vagy valamelyik utóda visszaél e szakasz-adta diskrecionális jogával s ezért meg kell adni az orvoslást is, t. i. hogy független bíróság határozzon ilyen kérdésekben vagyis a felekezeti hatóság panaszjoggal élhessen a közigazgatási bírósághoz. Azért e §-hoz a következő módosítást nyújtja be: A 17. §. első és 2-dik pontjának változatlan meghagyása mellett, a harmadik helyett egy újat javasol, mely így hangzik: »a miniszter ilyen határozata ellen a felekezeti hatóság a 9. §-ban meghatározott idő alatt és igényhatálylallyal a közigazgatási bíróságnál panaszjoggal élhet.«
Elénk helyeslés a szélsőbalon.

Tisza Kálmán is felszólalt. Hiszen a törvényjavaslatnak azok a szakaszai kerültek tárgyalás alá, a melyek szoros összefüggésben állanak az egyházi adózás kérdésével, a református egyház legfőbb bajával, a mely baj a felekezeti különiség révén napról napra súlyosodik. De Tisza, a ki sikra szállott akkor, a mikor az állami ingerencia növeléséről volt szó, ennél a kérdésnél hallgatott.

Közigazgatási reform.

Egyik fővárosi hírlap tegnap azt jelentette, hogy a közigazgatási reformjavaslatokat a kormány még ez év folyamán az országgyűlés elé fogja terjeszteni. A mi értesüléseink szerint ez a közlés legalább is korai még. Úgy tudjuk, hogy a belügyminiszterium elkészült a törvényjavaslatokkal, azokat két éven keresztül tartó szaktanácskozásokban megvitatatta, de az előterjesztés ideje még mindig messze van, mert a javaslatok az egész állami közigazgatás annyi mindenféle ágazatát érintik, hogy szükségessé válik azokat a többi miniszteriummal is megismertetni, mi hosszabb időt vesz igénybe.

Csak ha majd valamennyi érdekelt miniszterium a maga észrevételeit közölte a belügyminiszteriummal, akkor fogja a javaslatokat a minisztertanács elé terjeszteni, melynek azonban szintén nem lesz módjában, hogy hamarosan végezhesse velük, mert a javaslatok nagy terjedelménél fogva a minisztertanácsban is hosszabb tárgyalás alá kell kerülőniök.

Hasztalan hullott térdre az oltárkép előtt egybekulesolt kézzel, reszkető ajkakkal, sirva, zokogva, hogy mielőbb jöjjön a halál, a mely szenvedéseitől fogja megváltani örökre.

A leány hirtelen felállt. Arczán felszáradtak a könnyek. — Szeméből élénk tűz csillogott ki.

Lassan előre ment s megállt a meredek előtt, melynek ki-kialló meg-megszakgatott aljában lassu mormolással futott egy patakocská a fenyők szeliden a patak felé borultak haragos-zöld dúsb lombjaikkal. Egy közeli bokorba megszólalt egy erdei madárka.

A leány elgondolkozva halgatta a madárdalt, nézte a haragos zöld, a susogó fenyveseket s hosszú tekintettel bámulta a vízesepeket s gyorsan tova tűnő habokat, az ég csillagait visszaragyogó kristály patakokat, azután hirtelen elhatározással bevetette magát a mélységbe.

Egyszerű kis fakereszt áll a fenyvesek oldalán. Hervadt buza virág koszoru csügg rajta. A szél behordja porával, az eső lemossa a reá tapadt port.

A szellő szomorú zúgással regél sirjánál egy történetet, a melynek boruját még azon csillogó napsugár sem képes felderíteni, mely ott rezeg a sirkeresztjén, hogy enyhítse a napról-napra itt térdelő megtört anya bánatát s beszéljen neki a feltámadásról.

Mindennek következtében az ugynevezett közigazgatási reformjavaslatok benyújtása még jó soká fog magára vártni s alig lehet kilátás rá, hogy még az idén kerüljenek a Ház asztalára.

A közigazgatási reformjavaslatok száma nyolcz.

Állami közigazgatás a vármegyékben. Állami közigazgatás a városokban. Állami közigazgatás a községekben. Az önkormányzat a vármegyékben. Az önkormányzat a városokban. Az önkormányzat a községekben. A közigazgatási bizottságokról. A közszolgálati felelősségről.

E nyolcz törvényjavaslat képezi a közigazgatási reformjavaslatok komplexumát. Az első három javaslat felöleli az állami közigazgatás keresztülvitelére vonatkozó intézkedéseket.

Vörös fonalként húzódik azokon keresztül az a vezérelv, hogy az adminisztráció azon hatáskörében, melyekben az autonómia mindazon ágazatai, melyeket eddig az autonóm hatóságok és az állami közegek közösen intéztek, egységes alapon átalakítsanak, így különösen az egészségügy, a rendőrség stb.

Az önkormányzatról szóló három javaslat szerint a municipiumok és községek azon hatáskörében, melyekben az autonómia megmarad, az önkormányzat megerősítetik. A miniszterium abból az elvből indul ki: »a hogy vész, úgy aratsz.« Az önkormányzati hatáskörben hozott határozatok és megtett intézkedések nem lesznek megfellebbezhetőek, a kormány beleszólása csak a formaszerecségek tekintetében való kasszacionális jogra fog szorítkozni.

A közigazgatási bizottságokról szóló javaslat a bizottságok szervezetét fogja szabályozni.

Végül a nyolczadik javaslat, mely a közszolgálati felelősségről szól, szabalyozza az összes tisztviselő, állami, törvényhatósági és községi — felelősségét a közönység szemben. E javaslat nemcsak a fizetett tisztviselőket felelősségre állítja meg, hanem kiterjeszti azt, mindazokra, kik közmezebizásban vagy amely funkciót teljesítenek — így pl. a választási elnököket, vagy törvényhatósági kiküldötteket.

E szoroson vett közigazgatási reformjavaslatokon a belügyminiszteriumban éveken át dolgoztak. Kidolgozásuk után Latkóczy államtitkár elnöke alatt a miniszterium összes osztályvezetőinek részvétele mellett beható szaktanácskozásokban felülvizsgáltattak. Ez anketekben, melyek rövid megszakitásokkal közel 2 évig tartottak, több mint négyszáz jegyzőkönyv vételettel fel, melyek bármely legyen is a javaslat sorsa, sok becses anyagot fognak szolgáltatni valamely jövő kodifikátornak.

De e javaslatokon kívül a belügyminiszterium elkészült a törvényjavaslatok egész hosszú sorozatával, melyeknek benyújtása legközelebb megtörténik.

Igy egyike — a legfontosabbik — a javaslatok között — a betegápolási ügy rendezéséről szóló — már a jövő hó elején kerül a Ház elé. E javaslat szerint a betegápolási költségek, melyek most roppant terhesek vármegyékre, különösen a felvidékiekre, nem fognak többé az egyes megyei betegápolási alapokból fedeztetni, hanem egy országos alaphoz. E javaslattal a kormány egy rég fennálló, nagy mizeriának akarja végét vetni. Mig ezelőtt ugyanis a megyék és községek kórházi ápoltság betegápolási díjainak megfizetését roppantul nehézkesen teljesítik, mert mindenféleképpen megszabadulni iparkodnak az illető ápoltság elismerése alul, addig másrészt az illető betegápoló intézetek követeléseit óriási összegekre emelkednek, úgy, hogy sok esetben kellő fedezet hiányában alig tudnak megfizetni tulajdonképpeni rendeltetésüknek. E baj megszüntetésére a kormány egy országos alapot kíván létesíteni, amelyből a betegápolási díjak a jövőben fedeztetni fognak, úgy, hogy a municipiumok feloldatnak e teher alól, a kórházak fennálló követeléseinek kifizetésére pedig az állampénztár az egyes megyéknek amortizacionális kölcsön-

nöket fog nyújtani. — Így reméli a kormány a javaslattal a betegápolási mizeriát megszüntetni.

Egy másik fontos javaslat lesz az utlevél rendezéséről szóló, melylyel a passzusok kiállítását körül most fennálló uzus, vagy helyesebb ne abuzus meg fog szünni.

Az elkészített javaslat szerint az utlevél kiállításának módszere decentralizáltatik úgy, hogy a jövőben nem csupán a belügyminiszterium, hanem a vármegyei alispánok és törvényhatósági joggal felruházott városok polgármesterei is fognak — utlevelet kiállítani.

A belügyminiszteriumban elkészült javaslatok közé sorozandó az a novella is, melylyel a gyámhatósági törvény rendezése czéloztatik.

A javaslat meg akarja változtatni azt a most divó rendszer, hogy az árvaszékek által kezelt pénzekből kölcsönök ne pusztán a földadó alapján megbeszült birtokok értékének egyharmada erejéig legyenek adhatók, mert ez roppantul megnehezíti az árvaszékek elhelyezését. A takarékpénztárakban való elhelyezés sok esetben veszélyes is járva, a javaslat intézkedni fog, hogy a jövőben árvaszékek ingatlanokra az eddig alkalmazott becérték felére is adhatók kölcsönök, továbbá megengedi az árvaszékek elhelyezését feltétlenül biztos állampapírokba és végül az óvatossági intézkedések megszorítása mellett részv. társaságoknál való elhelyezését.

A belügyi közigazgatás kodifikációjának folyó munkálatai között azonban egyike a leglényegesebbeknek a Rendőri kodex, mely szintén teljesen kész.

A kodex felöleli az egész ország területén államosítandó rendőrség hatáskörét, módosítja a fővárosi rendőrségről szóló törvényt és szabalyozza a rendőri bíraskodást. A rendőri kodex valószínűleg a közigazgatási reformjavaslatokkal egyidejűleg fog a Ház elé kerülni.

A belügyminiszterium — úgy tudjuk — a közigazgatási reformjavaslatok keretében rendezni kívánta a vármegyék kikerekítését is és erre vonatkozó törvényjavaslatot munkába is vett. Mivel azonban a vármegyék arondirozása par excelezenze pojtikai kérdés és nem közigazgatási, a kormány elállt eredeti tervétől és a fontos kérdést nem vegyíti össze a közigazgatási törvényjavaslatokkal, hanem annak idején ülön oldja meg.

Ezekben adtuk képét a belügyi közigazgatás kodifikációjára érdekében előkészített törvényjavaslatok egy részének, melyeknek benyújtására a belügyminiszterium bármely pillanatban kész. Egyelőre nincs rá semmi kommentárunk s csak az a megjegyzésünk, hogy a kormány javaslatai közül még mindig hiányzik a tisztviselőket szolgáló pragmatikája.

A háboru.

A háboru, a mely tényleg e hó 21-én kezdődött meg, most már több mint egy hete folyik, a nélkül, hogy golyóváltásra került volna a sor, avagy egyetlen sebesült volna, a ki esetében nyerte a sebet. A helyzet alig változik. Ha a kalózhajók virtuskodásairól nem érkeznek egy-egy elvételt jelentés, a hírszolgálatnak valósággal szünetelnie kellene.

Ha az amerikaiak csakugyan oly vitézek mint a milyeneknek New-yorki, tehát az ő saját forrásaikból eredő táviratok feltüntetik, úgy már ők is megunták ezt a semmi-állapotot és e szerint a kubai partvidék bombázása, valamint az E. Á. rendes seregének elindítása küszöbön álló dolog volna. Az amerikai hadseregnek állapotát és készültését ismerve, ez az utóbbi dolog alighanem csak terv marad, de akkor viszont a bombázás is visszafelé süllhetne el, — ha Amerika azt, csapatoknak partraszállításával, haladéktalanul nem támogathatja.

Ma érkezett híreink a következőket jelentik:

London, apr. 28. Az amerikai hajóhad éjjel 2 órakor Manila felé elindult. — Az

Immortaliti britt czirkálóhajó utána megy.

London, ápr. 28. Egybehangzó hírek szerint az amerikai mozgósítás nagyon rosszul halad. Valószínű, hogy a szárazföldi háborút egyelőre csak a felkelőknek engedik át és Amerika csak a lán-szezon elmulta után kezdenek a szárazföldön is operálni.

Washington, ápr. 28. A képviselőház megkezdte a vitát, a hadi költségekről szóló bill felett. — A bill felolvasása 70 percig tartott.

Dingley megnyitotta a vitát, utalva arra hogy az a legfontosabb, hogy vállvetve törekedjenek az ellenségeskedésnek a lehető leg-rövidebb idő alatt való megszüntetésére. — Szükséges, hogy a minisztert felhatalmazzák arra, hogy a kormány nevében kölcsönt vegyen föl.

Bailey, az ellenzék vezére kijelentette, hogy elfogadja a billt, ha a republikánusok a jövedelmi adóról szóló javaslatot megszavazák, a melylyel 100 milliót többet teremthetnek elő.

London, ápr. 28. A New-York, Cincinnati és Puritan amerikai hajók tegnap bombázták Matanzas erődőt. A harc délután háromnegyed 1 órakor kezdődött és egy fel ora hosszat tartott. A spanyolok vesztesége igen nagy, az amerikaiaknak nem volt veszteségük.

Sz. Pétervár, ápr. 28. Az Egyesült Államok nagykövete jegyzékben közölte az orosz kormányfővel, hogy április 21-ike óta az Egyesült Államok és Spanyolország között hadi-állapot áll fenn.

London, ápr. 28. Az első két spanyol hadi foglyot, egy hadnagyot és egy altisztet, kiket egy amerikai hadihajó elfogott, a New York-ra vitték, honnan Sampson tengernagy becsületszó mellett szabadon bocsátotta őket.

London, ápr. 28. Egy spanyol szállítóhajó a blokádnak ellenére is kikötött Kuba déli partján, csapatokkal és ágyúkkal. Egy amerikai hadnagy, Rowan André szintén kiszállt Kubában, hogy a fölkelőkkel tárgyaljon. Az Egyesült Államok ellátják a fölkelőket élelmi szerekkel s minden felszereléssel.

A Piccolo jelentése szerint a trieszti hajógyár Spanyolországnak átengedett 62 torpedót, melyek Brazília számára készültek. 30 ezek közül már utban van.

Színház.

* **Fedora.** Sardon szenzációs drámája borzongatta meg a színházlátogató közönség idegeit. Kötő rendezésbe került színre a darab és így a külső hatás sem maradt el, a czimszerepet Komjáthy né játszotta. Mindjárt belepertor hatalmas ovációkkal fogadták. A zsinórpadról virágos omlott alá, az orchesterből számos gyönyörű virágajándékot nyújtottak fel, ezzel bizonyítva azt a szeretetet, melylyel a színházlátogató közönség Komjáthy né kiváló művésze iránt viseltetik.

Fedora nagy stílusú drámai szerepe teljesen megfelel a művésznő egyéniségének és így a tegnapi hatalmas siker nem is maradhatott el. Fedora volt a művésznő, Fedora a telivér orosz asszony.

Hatalmas a gyűlöletben, erős, nagy a szerelemben. Minden indulata erősebb mint más asszonyé. Ez Fedora és Komjáthy né ezt is játszotta meg fényes sikerrel. Felvonások végén számtalanszor hívták a lámpák elé.

Gyönyörűen toletjével is feltűnést keltett.

Partnere Komjáthy az erősebb drámai jelenetekben kitűnő volt. Szintén duzzadt az erőből. Ahol azonban inkább társalgási jellegű volt szerepe, teljes közönnyel játszott és az rontotta a hatást.

Elegánsan mozgott Vidor Dezső az

attaché szerepében. Tanya pár szava s szerepében jóízű volt.

Utolsó előadás. A színház drámai személyzete hetfőn bucsuzik Schiller „Ármány és Szerelmek” című drámájában, Ferdinándot Komjáthy János, Lujzát Szabó Irma Millert Szathmáry Árpád, Kálbot Vidor Dezső fogják játszani. Az énekes személyzet vasárnap este a „Nagyapa” című énekes vígjátékban bucsuzik.

A mai premier. Ma este kerül színre Zivuska Jené helybeli szerző „Itélet” című drámája. Az előadás iránt városzerte nagy az érdeklődés hogy a jegyek már nagy részben elfogytak. — Holnap megismétlik az előadást.

Ujdonságok.

* **Rendkívüli kezgyűlés.** — Debreczen város törvényhatósági bizottsága e folyó 1898 évi április hó 30 napján Szombaton délelőtt 10 órakor a városháza nagy tanácstermében rendkívüli bizottsági közgyűlést tart. Tárgyak: 1. Führer Zsigmond fia nyiregyházi vállalkozó cég felebezése a 3116/98 számú a közszállításhoz vonatkozó tanácsvezetés ellen. 2. A sertésvásártér rendezése folytán szükséges területeknek a város részére megszerzése] tárgyában első ízben névszerinti szavazás útján határozathozatal. 3. Az Áron Miksa-féle 1717 sorszám alatti házastelek és oudódi földje megvételenek másodizbeni névszerinti szavazás útján elhatározása. 5. A Széchenyi-utca 1804 sorszám alatti Antal (Adler)-féle házasteleknek másodizbeni névszerinti szavazás útján a város részére megvétele.

* **Meszlény Lajos képviselő** állapotában semmi lényeges változás nem történt. Az éjszakát némileg nyugodtabban töltötte. Hitvese és a két orvos felváltva mindig a beteg mellett van. Az érdeklődők látogatása egymást éri.

* **Alkalmos nyaralótelep.** Az „István gözmalom” és a „Margit fürdő” közt a sesta és ujkerhez vezető utat akáczfákkal ülteteti be a városi tanács és ott kényelmes gyalogjárót csináltat. Tekintve a sesta és ujkertnek a város keleti szomszédságában fekvését s azon gyönyörű széles egyenes utat, minő egyetlen kerben sincsen, mely egyenesen a katonai barakkokig vezet, jól tenné a városi szűzföldterv (ha t. i. a tervezetben nem volna benne) ha a Margit fürdő és István gözmalom széleiből kiszélesítene s a kertészek birtokosainak terhére a gyalogjárót és az ut rendezését egészen a barakkig megcsináltatná. Mindenféle olyan dologtól irtóznak, — mely hátrai autonóm jogba az illetők megkérdezése nélkül beavatkozik, de ily esetekben, midőn a kertészekben a szőlők értéke nagyban emelkedik az odavezető és benne levő utak teljes jó karba hozása által csak üdvözölhetjük a tanácsot, ha ez utakat alaposan megcsináltatja, birtokarányban kiveti a szőlőbirtokosokra. E kertészek Debreczen legelső kertjei közé tartozik. Bora a kerti borok közt első helyen áll. Fokvése villák építésére a legalkalmasabb, tekintve az ottani ózondus levegőt. Szegélyzi a nagy erdő, sétaker, „Margit fürdő” és „István gözmalom” kertjei. Egyedül az „István gözmalom”-ba vezető kis vasut utja okoz némi akadályt a közlekedésben, ez utat el kellene onnan helyezni valami módon.

* **A város zárószámadásai.** Szabó József főszámvéző tegnap mutatta be a tanács előtt a város házi és alapítványi pénztárainak 1897. évi zárószámadásait, amelyek a mai naptól fogva 15 napi közszemlére lesznek kitéve a számvéviségnél s ott megtekinthetők. A közgyűlés, amelyen a zárószámadások tár-

gyaltatni fognak, május 25-dikére van kitűzve s ezen napot megelőzőleg 5 nappal a zárószámadásra vonatkozó észrevételek írásban beadhatók.

* **Kitüntetett lelkész.** A király Nagy Sándor, brailai ev. ref. lelkésznek, magyar állampolgárnak a nevezet egyházközség körül, valamint a népoktatás és közjótékonyág terén szerzett érdemei elismerésül a koronás arany érdemkeresztet adományozta.

* **Bucus egy lelkészről.** Ritka szép tanulmányt adta Mező-Berény község lakossága vallás és nemzetiség különbség nélkül tisztelőnek és szeretetnek a Balmaz-Ujvárosra távozó Illyés Sándor ev. ref. lelkész iránt. Vasárnap f. hó 24-én reggel zsumfolásig megtelt a különben szép nagy zsumplom nemcsak helybeli és református, de más vallási és a szomszédos Békés és K. Tarcsa községbeli hívekkel, kik még egyszer hallani óhajtották a szeretett férfit. Gyönyörű bucsubeszédje alatt még a férfiak sem folythatták vissza könnyeiket. Isteni tisztelet után a presbyterium és tanítói kar a lelkész-lakra vonult. — Itt Kolozsi Endre presbyter szép bucsubeszédet intézett a megjelentek nevében távozó lelkészhez, ki meghatva válaszolt s fogott utoljára kezét a presbyterium minden egyes tagjával. Este a „Magyar Király” vendéglő dísztermében 150 teritékű bucsuvacsora volt, Kolozsi Endre az egyház, Bertóthy K. a kaszinó, Kis Sándor a tanítói kar nevében éltették az ünnepelt lelkészt. Szabó János esperes szép beszédben bucsuzik az ünnepeltől, mint több éven át szomszédjától. — Szentandrási István, mint kiváló szónokot, Kollár János ügyvéd, mint jeles hazafit s mindketten az ünnepelt kedves nejét éltetik. Mindezen toasztokra Illyés Endre szép beszédben válaszolt. Az ünnepélynek csak késő éjjel lett vége.

* **Az udvar Budapesten.** Május közepén az udvar hosszabb tartózkodásra Budapestre érkezik. Az eddigi megálapodások szerint a király május 9-én jön a fővárosba. A király itt időzése miatt több ízben csapat szemlét fog tartani.

* **Hymen Dr Lőkövits Márton** május 10-én délután 2 órakor vezeti oltárhoz, bájos menyasszonyát Schönfeld Janka kisasszonyt. Az esküvő a gyöngyösi izr. templomban lesz.

* **Megint sertésvész.** Alig oldotta fel a hatóság Debreczen határát a hosszas zár alul, melyet a sertésvész dühöngése miatt vetettek rá, újra kitört a pestis a sertések között. Két külön helyen: Özv. Steinfeld Mihályné macsi birtokán és a Hortobágyon Sipos Béla, Horog György, Szilágyi Péter nyajkondások felügyelete alatt álló sertésnyajkban, azaz a 16., 17., 28. és 30. állategészségügyi járás legelőin ütött ki a sertésvész. A mezőrendőrkapitány jelentésében igen helyesen, csak ezen két járás lezárását kéri és azon reményének ad kifejezést, hogy megfelelő batárörök idejekorán való alkalmazásával a vész elterjedését még most meg lehetne gátolni. Jelentésében kiemeli, hogy miután a jelzett két területen sertésvásár tartatni nem szokott, — a sertésvásár megszüntetése iránt intézkedés szüksége nem forog fele.

* **Török gróf balesete.** Megirtuk, hogy ifjabb Török József grófot, az ungmegyei főispán fiáadászatra indulóban szerencsétlenül érte. A fiatal grófot az orvosi konzilium ajánlatára amputálták, mert a meglőtt lábban már a vérmérgezés tünetei mutatkoztak. A fiatal gróf azonban tegnap reggel hat órakor meghalt. Megyeszerte nagy részvétet keltett a grófi család gyászja.

* **Öngyilkos honvéd.** Csak póttartalékosnak sorozták be Betyár Jánost, aki nyolcz nappal ezelőtt eltűnt a péterfiai laktanyából s csak tegnap tatált rá Keller őrmester. A Nyulas melletti barakk kutjába ugrott s ott lelte halálát, onnan huzták ki bajtársai a hulláját, mely egy hétig volt a vízben. Biz ez nem egy magyar honvédkhoz méltó halál volt. Betyár debreczeni születésű legény volt. A honvéd kórházból temetik.

* **Vidéki hírlapírók közgyűlése.** A V. H. O. Sz. május 8-án tartja első évi közgyűlését Temesvárott. A városházán történeti és kulturális kiállítást rendeznek s meghívják a vendégeket a megmagyarosított iskolák megtekintésére is. A város díszbédét ad a szövetség tiszteletére, a Velocitas sportegylet pedig országos kerékpárversenyt rendez a szövetség közgyűlésének tiszteletére.

* **A nőipariskola majálisa.** A nőipariskola felügyelő bizottsága e hó 27-én gyűlést tartott. A gyűlésen az ipariskolai rajztanításról esett leg több szó. B o s z n a y István, bizottsági tag, megbízott szakfelügyelő, látogatásaiuk eredményéről tett jelentést, melyben egyebek közt elítéli a rajztanítás rendszertelenségét s a mennyiben ezen az osztályrendszer behozatalával segíteni lehet, annyiban föl hívja e körülmény megfontolására a szakbizottság figyelmét. A bizottság a szakelőadó jelentését köszönettel vette, de mivel úgy van meggyőződve, hogy a rajztanítás hiányait nem egyedül a szakbeosztás okozza, azokból más irányban is meglelte a lépéseket, hogy jövőre a rajztanítás semmi kívánni valót se hagyjon fenn. Az intézet két tanítónője: Kúbek Erzsébet és Nemes Emma felvételtek az orsz. tanítói nyugdíjintézetbe. Végül beleegyezett a bizottság a tanítótestület kérélmére abba, hogy az ő aegise alatt a tanító testület és a növendékek f. é. jun. 4-én a nagyerdei pavilonban tombolával összekötött tavaszi mulatságot rendezzenek. — Az előkészületeket a mulatsághoz a tanító testület már megkezdte. Belépti jegy 50 kr, tombola 20 kr. lesz. A tombola tárgyak az iskola növendékei által készített értékes kéziruhák lesznek.

* **Öngyilkos gazdász.** I m r e Lajos, a helybeli gazdasági tanintézet 3. éves hallgatója aki szép reményekre jogosított fiatal ember volt, tegnap d. u. özv. Joó Istvánné lakásán, ahol butorozott szobája volt, jobb halántékon lötte magát és azonnal meghalt. A fiatal ember már régóta betegkedett, most is utoljára egy hónapot töltött a városi kórházban és épen tegnap d. e. jött ki onnan. A kórházból egyenesen haza ment s azonnal levélíráshoz fogott. Több levelet írt, melyeket megegyezve az asztalán hagyott. Mikor készen volt, elővette a revolvert, ágya szélére ült és jobb halántékon lötte magát. Arczával a földre zuhant le s úgy maradt ott a vértócsában. Öngyilkosságát csak késő éjjel vették észre, mikor a szobaleány bement oda, hogy az ágyat megvesse. Rémülten látta, hogy Imre élettelenül, vértócsába hever a földön. Azonnal fölhívta a házbelieket a kik mind járt jelentették a rendőr őrnél. A rendőrség részéről Kaderász Gyula polgári b. és Balkányi Ede kerületi orvos jelentek meg, kik az esetről jegyzőkönyvet vettek föl. Az íróasztalon két levelet találtak egyik anyjának özv. Imre Józsefnének Miskolczra van címezve, a másik pedig József nevű bátyjának, a ki gyógyszerész Csucsán. Ez utóbbinak levelén kívül ez áll: Saját kezébe, — más által fel nem bontható. Egy papírszeletre következő szövegű táviratot írta: Imre Lajos ma délután agyonlőtte magát, kérem intézkedni, lakása péterfia 817. — Másik papírszeleten pedig ez állott: »Kérem édes anyámat és bátyámat táviratilag értesíteni, valamint kollegáimét és az igazgatóságot is. Imre Lajos barátai, valamint az egész tanintézet hallgatói jó, szorgalmas fiatal embernek ismerték a kit veszedelmes tudóbaja keserített el anynyira, hogy megvált az élettől. Temetése holnap lesz.

Debreczenből Konstantinápolyban.

— A debreczeni dalárda hangversenye keleten. —

Május havának utolsó napjain indul utnak a debreczeni dalárda Konstantinápoly felé, hogy tervezett hangversenyt a törökök fővárosában megtartsa.

Nem meltányolható eléggé a debreczeni dalárda ezen hazafias és kulturánk terjesztésére igen nagy fontosságú uja. Tagadhatatlan ugyanis, hogy épen a zene áramában nemzetgyéniségünk leghatározottabb alakban kidomborodik.

Más nemzetnek, népnek meg van az egyéni sajátága az építkezésben, szobrászatban, a festészetben. Nálunk ez mind hiányzik. Ami azonban a zenét illeti, népdalaink művészi érték és eredeti jellegzetesség dolgában oly magas fokon állanak, hogy arra méltán büszkék lehetünk.

Ennek a kifejtett zeneirodalomnak fog fénys dicsőséget szerezni a debreczeni dalárda.

A szultán hírül véve a debreczeni dalárda eme kirándulásáról, a legmesszebb menő érdeklődést tanúsított, megbízást adott a legmelegebb fogadtatás előkészítésére iránt.

Kiváló elismerés illeti meg Engeli Gyula Konstantinápolyban lakó házaokfiát, aki e társas kirándulás és hangverseny érdekében igazán fáradhatatlanul működik.

A kirándulásra vonatkozólag a következőket írhatjuk.

A dalárda elnökségétől a kirándulásra nézve a következő értesítéseket vettük!

A dalárda elnöksége úgy intézkedett, hogy a társas kirándulás nem az előzetesen kibocsájtott prospektusban jelzett utvonalon, hanem a menetjegy iroda rendezése által történjék. Ily módon biztosítva van a kirándulás, más különben pedig addig kellett volna várni, a mig a kirándulók száma kétszázra szaporodik.

Az ut tizenegy napig tart. Költség 125 frt. Beszámítandó ebbe vasuti és hajózási jegy a számloda és az élelmezés.

A debreczeni kirándulók a fővonalon utaznak. A budapesti kirándulókkal csak Szolnokon esetleg Predealnál találkoznak és csak a román határtól utaznak együtt.

Az utirány Debreczentől a fővonalon Predealig; Bukarest (tartózkodás fel nap), Constanzeból hajón a Fekete tengeren a 27 km. Boszporuson végig Konstantinápolyba.

Visszajövet gyorsvonaton Szófiába, ahol hangverseny lesz, melyet a debreczeni Gorovy Miksa, a német kereskedelmi muzeum igazgatója, ki a külföldön is megőrizte a haza és a szülővárosa iránt való szeretét, a dalárda onnan Belgradon át ugyancsak gyors vonaton Debreczenbe.

A 125 frton kívül nincs más kiadás, mint a Konstantinápolyból való esetleges kirándulás költségei. A dalárda gondoskodott képviselője által, hogy a költségek mérsékeltek legyenek.

A jelekből itélve Konstantinápolyban felejthetetlen szép napokat élnek majd át a magyar kirándulók.

A szultán a mi dalárdánkért.

Ő felsége a szultán, a mint értesült arról, hogy a debreczeni dalárda az ő székvárosába készül, megparancsolta, hogy a hangverseny céljára a palota mellett lévő nem rég megnyitott kiállítási helyiséget adják át.

Megparancsolta továbbá, hogy az első szertartásmester Münir yása és a kabinetiroda főnöke Taxim Bey lépjen azonnal érintkezésbe a Debreczen városi dalárda konstantinápolyi képviselőjével a fáradhatatlanul buzgólkodó Engel Gyula úrral.

A városi dalárda Konstantinápolyba érkezve zászlóval vonul a városba. A hang-

verseny a délutáni órákban lesz, 3—6-ig. A debreczeniek részére fényes buffe t. (császári uzsonna) lesz. — A jegyek elárúsítását az udvari főszertartási hivatal vállalta el.

A városi dalárda hangversenyéről a török lapok s falragaszok útján értesítik a konstantinápolyi közönséget.

Erkezőkor a magyar kolonias az olasz gyarmat fogadja a magyar vendégeket.

Világos ebből, az a rendkívül érdekes tény, hogy a rendezés ő felsége a szultán aligó alatt történik. A szultánnal a városi dalárda érdekében egy előkelő férfiú járt el.

Megemlítjük még hogy a hangverseny alkalmával a szüneteket katonazenekar fogja kitölteni.

E vázlatos ismertetésből is látható, hogy mily nagyérdökűnek ígérkezik e társas kirándulás. Az érdeklődők Krasznay Ferencz egyetemi titkárnál tájékozódhatnak. Ugyan ő nála jelentkezhetnek a kik a kirándulásban részt venni kívánnak. Az előleg és a rendezői díj 11 frt, előre fizetendő. Jelentkezéseket az egyetemi titkár legkésőbb május 15-ig fogad el, amikor a 125 frt is lefizetendő a 11 forint betudásával. Május 15. tul jelentkezéseket el nem fogadnak, mivel ezentul az utlevélről kell gondoskodni. A vidékről jelentkezők maguk gondoskodnak utleveleikről.

Monstre szocialista tárgyalás.

— Saját tudósítónktól. —

Nyiregyháza apr. 28.

A tegnap délután felfüggesztett tárgyalást ma reggel 9 órákor folytatták.

Kovács József épen úgy, mint többi társai, a legmakacsabbul tagad és hazudik.

Több körülményre nézve, melyeket a többiek nagynehezen már megmondtak, hiába figyelmezteti az elnök, hogy ne féljen, kompánistái már megmondták, még sem mer szólni. Kovács azt mondja, hogy a járásbíró előtt zajongott a tömeg. Biró József semmit sem akar tudni, azt beszéli, hogy ekkor sem, meg akkor sem lehettem ottan.

Előök: Zajongott a tömeg?

Biró: Nem, csendesen voltak.

Einök: Kovács József, mondja csak meg Birónak.

Kovács József, ki még két percczel ezelőtt azt mondja, hogy zajongtak, a felszólításra feláll és mélyen hallgat. Ujabb felszólításra már letagadja 2 percz előtt mondott szavait és azt mondja, hogy csendesek voltak.

Lakatos Istvánt hallgatják ki ezután. Előbb tagad, de mikor az elnök felolvassa a vizsgáló bíró előtt tett vallomását, azt csakis részben mondja igazának.

Petró Ferencz egy kitűnő tehetség. Hazudik úgy, mint a karikacsapás. Nincs rá eset hogy egy igaz szót ejtsen ki.

A vádlottak őszeségének vallomásából a következő kepet alkotnunk:

A tiszta magyar emberek mindazokat a csekélységet, melyek esetleg javukra lennének azokat erősen hangoztatják, de az igazi tény állást, habár a vizsgálóbíró előtt mindent bevallottak, most a legmerészebben tagadják.

Igazán csodálkozik rajta az ember, hogy mifele furfangos hazugságokra képesek ezek az emberek.

Egy színi előadáshoz hasonlíthatjuk ezt a tárgyalást. Az összjáték kitűnő, mert mind egyik pompásan tudja szerepét, kivéve egykettőt, a kik bevallanak egyet-mást és a kiket az elnök, minden egyes vádlott kihallgatása alkalmával felhasznál kollegáiknak a meghazudtolására.

Ezeknek a szerepük igazán nagyon háládatlan. Ha tudták volna, hogy egynehány szavuk által mindegyik társukat meg kell csafolniok, bizonyára nem tették volna.

Hja, mint a közmondás is mondja, a hazug ember olyan, mint a sánta kutya, hamar utól érik. Így járnak most ezek az emberek is.

Harmati Lajos jelentéktelen vallomása után Kiss F. Sándort hallgatták ki.

Elnök: Ki szölitotta fel magát arra, hogy 1898. jan. 31-en Kisvárdára menjen?

Kiss: Hát én az istállóban voltam, és kiabáltak be nekem, de hogy kik voltak, azt nem tudom.

Elnök: Ez nem igaz. Maga a vizsgálóbíró előtt azt vallotta, hogy Vas András hívta magát.

Kiss azonban semmi esetre nem akarja megmondani, hogy Vas hívta volna.

Azután elmondja, hogy a járásbíró azt mondta, hogy emberek menjenek haza és mi elmentünk.

Elnök Szentmiklósy vádlatlalt meghazudtolja, a ki szemébe mondja Kissnek, hogy csak a csendőr szuronyára hagyták el a járásbírósg épületét.

Béres Mihály azt mondja, hogy jötek, mentek a többiek, hát én is elmentem Kisvárdára.

Antalfi János megfogadja az elnök intő szavaira, hogy igazat fog beszélni.

Elnök: Miért akartak kiszabadítani három társukat?

Antalfi: Mert azok is szociálisták voltak.

Elnök konstatálja, hogy az eddig kihallgatott 42 ember közül ez a legegyszerűbb felelet.

A vizsgálóbíró előtt tett vallomásra nyilatkozva azt mondja, hogy akkor bizonyosan még jobban emlékezett.

12 óra után pár perczel elnök a tárgyalást 10 perczre felfüggeszti.

Tíz percz után Méhes János és Méhes András tettek jelentéskelen vallomást.

Vas Mihály azt mondja, hogy ő nem is volt Kisvárdán és így nem lehetett a tömeg között.

A vádlottak közül sem látta senki. Még négy vádlottat hallgattak ki és azután 1/3 órák a tárgyalást holnap reggel 9 órára felfüggesztették.

Holnap még folytatják a vádlottak kihallgatását, ami már gyorsabb tempóban fog menni. Pénteken jönnek sorra a tanúk és így valószínű, hogy e héten befejezik a tárgyalást.

A háborúról.

Még két évvel az 1848—49-iki események előtt hangzott Kossuth ajkáról a fenti íge. Hogy e buzdítás nem volt ok nélkül, bizonyítja, hogy ez évben a mi delegációnk 50 milliónál többet szavazott meg a tengeri haderő kibővítésére.

A szabadságharc lezajlása után a népek nagy profétája maga is tengeren vette útját és mint Dániel hirdeté Ameriká pontjain a Szabadság isteni ígéretét.

Az ember mindenütt megél és mindent megemész. Megél a jéghegy mint a forró egőv alatt. Megeszi a fűtet és a válogatott jó falatért minden zsarnokságot eltűr, mint igaz alátvaló vonja az állam szekerét; végigjárja a dynastia üdvözítő ösvényét.

Dolgozik érte sötét bányában, hol még az álat sem bírja ki a munkát és elevenen eltemeti magát! Nyílt tengeren küzd érte, hogy messze öveitől a czápában lelje rövid nyughelyét. Az ember egy valóságos csudaszörny, kit még a nálánál erősebb vadállatok is futva kerülnek.

Furesán is eshetik az alföldi legénynek, ha úgy egy helyben a nagy vízi utat megteszi és komondor helyett a czápák csordaja kísérgeti. — Ki a habléányt csak a koresma czegeiről ösmeri, az bizony megcsodálja a félig hal ember ügyességét a vízben. A tüdőse, meg eg vérü ember a tengeren lassan kihül: felg hullóvé változik.

A csikó, ki most Amerikában is bemutatta repülő hal képességét, az bizony piczi korában meg a dézsában is belefut, míg a tengerparton az iczi-piczi gyermekek zaja a vízbevetett centesimó-ért tíz perczig is elveszkeedik a kristály víz fenekén. Az edzett, ügyes matróz még a 8 méteres czáppával is megbirkozik, tizenkét szurással a víz alatt felbuktatja, mert kedves pajtása lábát elharapta. — Már három rendjelt visel a vízi hős.

Mily egykedvűen várja végig a matróz a legnagyobb vihart... nem tart az elmerülés-től, az ingó mentő csónakba veti minden reményét, nem fél, hogy belebukkan a végtelen sós lébe. — Hát nekünk a szárazon hany vihart kell kiállanunk és sokszor reménytelenül küzdünk a sós könnyel áztatott kenyér-ért... de még hányzor az elszótt levest szó nélkül lenyelünk?!...

Tengerre magyar! Fiume még a miénk; előre a nemzeti lobogóval!

A szárazon a fegyverszörnyetegek miatt látszatos beke uralkodik, de annál dühösebben foly a kulturharez és a zakatoló gépezetek öldöklőbök a bömbölő ágyuknál.

A szomszédos államok határain belül nem igen lehet igazítani, a jól megfizetett diplomácia tehát a tengerpartokon fejt ki munkásságát. A gyarmatosítások napirenden vannak; a szigetekért kapkodnak. Mint a halak a vízbevetett kenyérmorzására: úgy gyűlnek a hatalmak hideg képviselői a kisorsolt szigetek körül. Kréta még most is a Szeki szigete, mert nagy hiba van a Kréta körül: a muszka kettőt ír és egyet sem törül. Kuba szigetét is régen lesi a spanyol fal mögött a nagy Amerika és több mint bizonyos, hogy nem spanyolviaszakkal pecsételik annak további birtoklás okmányát. — Antillák a scintillák, a mikkel az egészséges és egységes világállam lángra lobbantja a csapodár Európát... ideje volna már, hogy egy becsületes jóra való Elnökök elvéttetné magát...

Maholnap bevezik a sorozást. Daczára, hogy a legénység vékonyan ereszt, mégis az idén 75,000 legénnyel több kerül a zászló alá; daczára, hogy az adóprás még az osztályosorhuzások mellett sem igen ereszt és az eső, a túlaldás annál jobban hull; újra 40 milliót sóztak a nép hátára. — Tessék kirukkolni az igazsággal!... nem az esteli csuppara, de a felszaporított legénység ellátására kell az 50 millió vízi pótlék mellé a 40 millió száraz jutalek. Igen, ott állunk, hogy az országot is kisorsoljuk... ki hazát, a Kossuth muzeum legfeltehető kincsét.

Hetvenöt ezer ember újra állami fogságba kerül. Előre valogatott legények! Pólyából Pólyába, vagy egyéb internátus népkonyhába kerül. Harom év nem a világ... az eke szarvát, meg a reszelőt még megtaláljátok; egyelőre a bornyuban a marsall botot keressétek.

Itthon majd csak eldudolgatja az emancipált gyengébb nem: Szeretnék szántani... és az itthon esepent »untauglich« vér majd csak szekundál, ha ugyan előbb leteszi savó-jára az 5 flórest. No még a 40 millióból jut a szabadságra is, ha netán a nyomorék reszti strájkolni kezdene.

Tengerre fiuk! Fiume még a miénk Hej ne busuljunk, a mi derek delegáción, nem hiába konferál Bécsben a terra mark que korifeusokkal!... Isten veletek, ti feijaró lelkek!... mind a vizig szárazon...

Fegyverre magyar! Ne csak Zrinyi felkésítsen, de olvassuk Lumartine Nelson-ját is... mily dicső alak a Trefalgari hős! — Még a tengeren van a hősnek szerepe. A szárazon feleslegesse vált a szurony; az önvédelemre köszörült kard a fali szőnyegre ilik legjobban. Fel vagyunk mentve a leg-súlyosabb bűnvád alól: a gyors tüzelő puská gyakorolja humanitását.

Szegény Spanyolország! Lesz-e Nelsonja? Hát a kubarakat meg sem kérdezik, hogy ok mit akarnak?!... mit is tegyen a szegény Robinson, ki csak kavét öröl, pörköl. — Mily élénken van előttem Prim tábornok lovas képe!... be szép és vele a legszebb a Louvre kincse!... franciaia festőjét is a golyó leterítette. A franciaia köztársaság elnöke csak a Wilhelms köhén jár; nem mehet a jó szomszéd segítségére. — Regnault fizikusnak nem maradt több fia, ki lefesthetné majd, hogy milyen volt Hispania!...

Tengerre magyar! Fogadni egy szabad világállam fiait; ölelni a még ösmeretlen rokonokat! — A vad néger törzsek rég fel-szabadultak a rabszolgaság alól; a művelt Európa már szabadul lánczaitól!

Közeledjünk Amerikához, siessünk csillagos kék zászlaja alá!

Villámokat szóró sas képiben közeledik Washington szelleme, nyujtsuk jobbunkat feleje! Európa a rabszolgaság confederatiója várja Messiasát.

Ne prédikáljunk a kivándorlás ellen, hasztalan szó vesztegetés, ha a lenyűgözött Európa nem tud jobb helyzetet teremteni. Jobb is ha ők jönnek és magukkal hozzák a gazdag örökséget... hiszen szegény es nagy, beteg a vén Európa!

Ébredt Európa! szállj magadba, ha már a bűneidről feloldó pap előtted áll. Rég volt hogy az isteni bika, Zeus a hatán vitt a hel-lotis Creta szigetére!

Zúg a tenger habja... zúg a föld népe A vihar közeleg... a láthatáron felbukkan a vészmadarak serege, rohanva siet felénk. Megszálja irgalmatlanul az európai rabszolga kereskedők hajóit és lehetetlené teszi azok kormányzatát...

Tarka tollazatával mint a hermelin majd koronákat takar, és súlyával jogar arboozokat tör...

Gondy Károly.

KÖZGAZDASÁG.

Az egyéves rózsák áttelelése.

Tavasszal igen gyakran hallani a panaszt, hogy a fiatal rózsák a hosszú és erős vagy nedves tél alatt sokat szenvedtek, legnagyobb részük elfagyott, jölehet még november és decemberben igen szépek voltak és ugyancsak szép reményekre jogosítottak.

Az elhalásnak 3 alakja lehet. Elfagyás néha megfagyás, rothadás és elcsenevészes által beállott halál.

Ha a beállott halál okát kutatjuk, azt fogjuk tapasztalni, hogy az vagy a túlságos nedvesség, vagy a hiányos befedés következtében történt. Az elcsenevészes következtében azon növények fognak tönkre menni, melyek a késői dugványokból származnak s így magától értetődik, hogy gyökérzetük eléggé nincs kifejldve, vagy ha van is, de a tél fagyát fiatal, gyenge voltak miatt ki nem állhatják. Az ily gyenge gyökérzetű rózsáknak az áttelelése úgy történhetik eredményesen, hogy száraz hideg helyiségre állítjuk a rózsákat és több gondot fordítva rájuk, vigyáznak arra, hogy a homokos föld, melyben elhelyezve vannak, ne legyen sem túlságos nedves, sem túlságosan száraz, hanem olyan, mely leginkább megfelel az eredeti talajnak, melyben nőttek.

A fiatal rózsákat a fagy és rothadás ellen legjobban a következő eltartási móddal vedhetjük meg: 1—2 méter mélyre négyszögű gödröt ásunk körülbelül oly nagyságban, mint a minőt elégségesnek vélünk rózsának befogadására. A gödör aljára néhány cm-nyi lótrágyát teregetünk el és erre száraz, használt deszkákat rakunk. A deszkára azután elhelyezzük a virágcserepekbe kültetett fiatal rózsákat. A míg ősszel az időjárás megengedi, a gödört legalább nyitva kell hagyni, hogy a friss levegő akadály nélkül hozzá juthasson a növényhez, de a hideg, nedves és fagyos tétő beállani készül, úgy a tétőt fel kell állítani. A tétő oly módon legyen készítve, mint az üvegházaknál szokás, egyik oldala, mely észak felé esik, deszkázott legyen és jó vastagon szalmás trágyával befödéssek, míg a másik, az az a déli oldal üvegáblás lehet és oly módon legyen nyitható és zárható, hogy be és kilehessen jutni a rozsaházba. Naponta, legyen bárminő hideg az időjárás, a rózsáknak friss levegőt kell juttatnunk, mit szellőztetés által tehetünk.

A szellőztetés legyen gondos, ügyeljünk arra, hogy a nagy hidegek alkalmával csakis resen juthasson be a friss levegő, hogy a rózsák el ne fagyjanak. Arra is kell ügyelnünk, hogy az üvegtáblák jól legyenek egymásra helyezve és beragasztva, mert a szél az ilyen részekben át a legjobban zug be és néhány percz alatt tönkre teheti a gyenge növényeket.

Az ily elrakott rózsák igen szépen telelnek át, tavasz felé vegetációjuk megindul,

mit a szépen fejlődő szemek bizonyítanak. Többször látni ily módon berendezett rózsaházakat, mely a mellett, hogy olcsó, mert egy ügyesebb munkás maga állíthatja össze, igen célszerű és a rózsakévelő gazdáknak a csekély kiadás sok örömet okoz majd nyáron midőn az átültetett rózsákat teljesen épen ültethetik ismét ki kertjükbe.

CSARNOK.

Az öreg Held bosszuja.

Igy tavasszal szorettem az erdőt, a mezőt, a zöldet. A napokban is kün jártam a határban és szivtam magamban az ébredés édeslehelletét. Főnt az egész fehéők uszkáltak s a mig hallgattam az első madárdalt, az apró levelbimbók pattanását, egyszerre csak elkezdett hullani sűrű esőpöccben az eső. Azután hullt szakadatlan. Körül néztem, hogy hová meneküljek.

A lombtalan fák alja még sem nyujtott menhelyet, hát úgy toronyirányban, keresztül a nedves, sarjadzó fűvön nekivágtam a városnak. Csupa csatak lettem, amikor a legszélső józsefvárosi koresma ajtaját felnyitottam. — Gőz, füst tödult ki onnét. A külső ivóban egy csapat mesterlegény volt, olyan sztrájkoló felék Szidták a mestereket, a mai kizsákmányoló rendszert, e töképenzeseket s talán még engem is. A gőzön, füstön, káromkodáson áthatolva benyitottam a másik szobába. — Ez majdnem üres volt. Az egyik sarokban, a fehérrel beterített asztal mellett csak éppen egy ember idogált, ismerősem, a vén Held Gáspár, a dugaszdag lókupez. — Az öreg már jó be volt nyakalva, s amint meglátott, majdnem hogy megölelt. Mikor kibontakoztam az izmos karjai közül, hát csak úgy szokásosan, hogy valamit szoljak, kérdeztem tőle, hogy miként van?

— Jól, jól — felelt az öreg rekedt, borizú hangon, aztán hozzá tette: A fiam, tudja, az a banktisztviselő ma agyonlőtte magát. He... he... he... Agyonlőtte magát.

— Az a derek, szép fiu? — kérdeztem ijedten.

— Az, az, mondta Held Gáspár olyan tompa hangon.

— Hát aztán hogy történt ez a szörnyű eset?

— Hm, — szölt és nagyot hunyorított az apró szemével — sorja vagyon annak. Ha kíváncsi rá elmondom. Huzódjon csak ide közelebb.

Oda ültem mellé és hallgattam, amit a vén kupez beszélt.

— Hát tudja, ha egy utána gondolok, már régen kezdődött ez a történet, amely egy revolver-durranással félig-meddig véget ért.

Valami huszonhat huszonhet évvel ezelőt, amikor még én sem voltam olyan pohos természetű, borvirágos orru vén totyak, mint most; hanem sugár, szép, deli legény, akiért a félországban bolondultak a leányok, a tüzes szemű esaplárosnak ott az utszéli csárdában. Mert már akkor is kupezkodtam. Szabadkától Bacskekerekig, Kecskemétiig. Pestig én vettem-adtam a legszebb lovakat. Nem volt olyan eirejtett hibája az állatnak, a mire rá nem jöttem volna, sokszor meg, — amit még a nevelő gazda sem tudott — fölfedeztem a csikóban a kincset, hogy ez telivér, ez meg félvér.

A vevésnél a legravaszabb cigány sem tudta a paripát úgy vásárolni, az eladásnál meg úgy dicsérni, mint én. Ment is az üzlet pompásan. Folyt a pénz a zsebembe és se szeri, se száma nem vala az áldomás ivásnak. Grófok, bárók, gazdag földesurak menesit adtam-vettem s így belekerültem az uri kompániákba. Én voltam csiszárja a gazdag dártaiföldes urnak, a fiatal Valathy Mukinak is, aki valóságos bolondja volt a szép lóknak, meg a szép asszonynak.

A vén csiszár egyet hörpintett, majd ráfigyelt a nótára, a mi szomszéd ivóból hangzott be:

Szép asszonynak, jónak,
Jójárású lónak
Kar megőregedni.

Aztán így folytatta:

— Hát a lovat első helyre tettem, mert még akkor asszonyt nem ismertem. Hajh, de megismertem nemsokára. A szabadkai sokadalomban. Bujevics Vászó bunyevác gazda árult két almásszürkét. Megakadt a szemem a két gyönyörű állaton. Török, vagy szakad, de meg kell vennem. Javában áll az alku mikor odajött közelünkbe egy gyönyörűséges, szép leány. Nagy fekete szeme csak úgy égelt az élet tüztől, fehér crezái közepén valóságos piros rózsák nyillottak, amint reá néztem. Erős, tellet teste csak úgy rengett a gyönyörűségtől. Soha ilyen szép leányt nem láttam. Bujevics Vászó azt mondta:

— Leányom, a Lenka.

A leány karbunkulus szemével reám nézett és én abban a pillanatban meg lettem babonázva, varázsolva. Azt hiszem, többet fizettem a két almásszürkéért, mint a mennyit Vászó kért, mert a derek bunyevác jó kedvében meghívott a házához áldomásra. Ott-hagytam a vásárt, otthagytam volna talán még a félvilágot is, hogy csak azt a leányt láthassam.

Ott kint a felhők már oszladozni kezdtek az égről, itt-ott kicsillant a napsugár, de Held Gáspár megfogta a kezemet:

— Ne menjen még, hadd mondjam tovább azon az estén, minél többet ittam, annál józanabb lettem. Pedig az agyam égett, a lelkem lázban volt. De mit mondjam tovább? Neki batorítottam magam és megkértem Bujevics Vászót, hogy adja nekem a Lenkát feleségül: A leány elpirult. Soha ennél gyönyörűsegebb hajnapirkadást nem láttam. Kifo-

gása nem volt ellenem s mivel Vászónak kivüle még hét leánygyermekke volt, hát ő sem akadékoskodott. Három het mulva már hazahoztam az én kedves kis feleségemet ebbe a józsefvárosi kis házba.

Held Gáspár felsohajtott, azután töltött nekem és magának. Kocintottunk, ittunk ő meg beszélt tovább.

— Soha nem volt boldogabb ember a világon, mint akkor én voltam. Igen, ne nevesen, a lócsiszár szívébe beleköltözött a boldogság. Órákig elnéztem azt az asszonyt s hallgattam csicsérgését. Amint atölelt két gömbölyű karjával, azt gondoltam, hogy az angyalok lehelletét érzem. Eleinte magammal vittem a vásárookra is, ahol dicselkedve mutogattam:

— Az én feleségem!

(Vége köv.)

Nyilt-tér.

Lakásomat és fogorvosi rendelő helyiséget

az eddigi lakásom szomszédságában

Kossuth-utca, Zádor-féle házba

helyeztem át.

Debreczen, 1898. ápril hó.

Dr. Sichermann Adolf
fogorvos.

Magy. kir. szab.

(II. SORSJÁTÉK.)

osztálysorsjáték

(II. SORSJÁTÉK.)

100000 sorsjegy — 50000 nyeremény.

Ezen nyeremények, melyek 6 osztályban kihuzatnak, kitesznek összesen

13.600,000 koronát

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

Egy Millió Korona 1000000 Egy Millió Korona

Kül.:

A huzások nyilvánosan a magas kormány felügyelete alatt történnek Budapesten.	1 díj a 1 nyer. » 1 » » 2 » » 1 » » 1 » » 1 » » 1 » » 5 » » 1 » » 7 » » 3 » » 31 » » 67 » » 3 » » 432 » » 763 » » 1238 » » 90 » » 31700 » » 3900 » » 11750 » » 50000 ny. a 130, 100, 80, 40 kor.	600,000 400,000 200,000 100,000 90,000 80,000 70,000 60,000 40,000 30,000 25,000 20,000 15,000 10,000 5,000 3,000 2,000 1,000 500 300 200 170	Mindjárt a huzás után beküldjük t. ügyfeleinknek a hivatalos huzási lajstromot.	A megrendelt sorsjegyet beküldjük az összeg utánvételével is, ha ezt nem kapjuk postautalvány vagy más uton.	A huzás kezdete f. é. május 11-én. Megrendelések minél előbb beküldendők, mert valamennyi sorsjegy rövididő alatt el lesz adva.

Fejérvári és Társa Budapest, 5. Marokkai-utca főelárusítók.

